

HAAPAVESI

Kohteen nimi: Suojärvi

MJtunnus

Määrittys ja mj-luokka: Muinaisjalaksen löytöpaikka

Peruskartta: 2434 07 KARHUKANGAS

Koordinaatit: p = 7133 842, i = 3422 610, z = n. 118

Kylä, kylänosa: Ainali, Piipsanjoki

Tila, rek:no:

Haapavesi-lehden toimittaja Katariina Anttila ilmoitti puhelimitse 24.8.2009 Pohjois-Pohjanmaan museoon/Sarkkinen mahdollisesta muinaisjalaksesta, joka oli löytynyt Haapavedeltä. Omituisesta löydöstä oli ollut juttu Haapavesi-lehdessä torstaina 20.8.2009 otsikolla ”Piipsanjoesta nousi outo lauta”. Jutun jälkeen oli toimitukseen tullut Haapavetinen Outi Huurre, joka oli kertonut kyseessä olevan kivistä reenin jalaksen. Hänellä oli ollut esittää vastine esineelle jostakin Matti Huurteen kirjasta. Tämän jälkeen Anttila otti yhteyttä Pohjois-Pohjanmaan museoon. Museosta soitettiin jalaksen löytäneelle Markku Hyväriselle (Rinnepolku 12, 86600 Haapavesi, gsm 040 841 6834), joka lupasi luovuttaa esineen Kansallismuseon kokoelmiin lunastettavaksi ja opastaa löytöpaikalle. Esine päästiin noutamaan ja löytöpaikka tarkastamaan 26.8.2009. Haapavesi-lehdessä oli vielä torstaina 27.8. löydöstä kertova juttu.

Löytöpaikka sijaitsee Haapaveden kirkosta noin 18 km pohjoiseen, Osmanki-järven pohjoispuolisen Suojärven pohjoispuolella Piipsanjoessa. Löytökohta on koivuvaltaisen kosteikkometsän ympäröimän Suojärven pohjoisrannalla olevan Oriniemen länsipuolelta luoteeseen laskevassa Piipsanjoessa noin 200 metriä joen niskasta pohjoiseen, jokiuoman itälaidalla. Yllä olevat koordinaatit on mitattu rannasta löytökohdalta. Nyt kolmessa osassa oleva jalas oli löytynyt pitkävartisella hankomaisella rautakouralla naarattaessa paikalle kalareissulla pudonnutta veneen perämoottorin potkuria, joka oli uponnut paikalle sokan katkettua. Potkurin sijaan paikalta oli, arviolta kahden metrin syvyydestä pohjamudasta, noussut veistetty lauta, joka nostettaessa oli katkennut. Löytö oli tehty kesäkuun 2009 lopulla, minkä jälkeen löytäjä oli säilyttänyt omituisia lautaa autotallissaan Haapaveden keskustaajaman tuntumassa.

Löytöpaikalla käytäessä alueella ei voitu todeta mitään kiinteään muinaisjäänökseen viittaavaa. Demonstroidessaan miten löytö oli tehty, käytetty naara oli vielä rannalla paikallaan, tapasi Hyvärinen jotakin puulta tuntuvaa pohjassa, mutta se vaikutti olevan kookas tukki, jota ei ollut mahdollista nostaa. Joen pohjassa lienee puuta enemmänkin. Piipsanjoen pohjaa ei näillä kohdin ole ruopattu.

Kohde tarkastettu: 26.8.2009

Aiemmat tutkimukset: -

Löydöt: KM kivikautinen reenjalas

Kuvat: PPM DG VH 4:2009:30:01-05

Kempeleessä 18.9.2009

Mika Sarkkinen M.S.

Mika Sarkkinen
tutkija (Pohjois-Pohjanmaan museo)

HAAPAVESI SUOJÄRVI MUINAISJALAKSEN LÖYTÖPAIKKA

PK 2434 07 KARHUKANGAS
 P = 7133 842, i = 3422 610, z = n. 118
 Tark. 2009 M. Sarkkinen